

Тернопільська обласна рада
Управління освіти і науки Тернопільської обласної державної адміністрації
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія
ім. Тараса Шевченка
Кафедра української філології та суспільних дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

М.Б. Боднар М.Б. Боднар

31.08. 2018 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

рівень вищої освіти – *перший (бакалаврський)*

галузь знань - *01 Освіта / Педагогіка*

спеціальність - *014 Середня освіта (Фізична культура)*

освітньо-професійна програма - *Середня освіта (Фізична культура)*

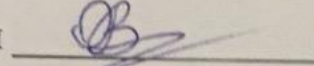
Сторонський Г.Й. Історія української культури: робоча програма для студентів спеціальності 014 Середня освіта (Фізична культура). Г.Й. Сторонський - Кременець, 2018. - 16с.

Розробник:

Сторонський Г. Й. - доктор історичних наук, професор кафедри української філології та суспільних дисциплін

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри української філології та суспільних дисциплін

Протокол № 1 від 31 серпня 2018р.

Завідувач кафедри О.В. Василюшин

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 освіта		
Модулів – 2	01 Освіта Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр 014 Середня освіта (Фізична культура)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		I	I
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 1,5		Лекції	
		18	6
		Семінарські	
		16	4
		Лабораторні	
		-	-
	Самостійна робота		
56	80		
Індивідуальні завдання:			
Вид контролю: залік			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить (%):
для денної форми навчання – 38% до 62 %

1. Вступ . Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Історія української культури» складається з двох змістових модулів.

1.1. **Метою** курсу є формування стійкої системи, яка включає: основні поняття теорії культури та мистецьких явищ, базові знання про культурні віхи в історії української культури, їх ознаки та характеристики, а також дозволяє зрозуміти процес формування та розвитку української культури як європейської культури світового значення.

1.2. **Основними завданнями**, яку ставить навчальна дисципліна є:

- ознайомити студентів з теоретичними аспектами історії української культури;
- визначити особливості історичного розвитку української культури протягом століть;
- висвітлити основні причинно-наслідкові зв'язки формування тих чи інших культурних епох та явищ;
- проаналізувати та висвітлити розвиток сучасної української культури через ретроспективну історичну призму.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен оволодіти такими компетентностями:

Загальні компетентності

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій,

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу інформації на основі логічних аргументів та перевірених фактів;

ЗК 5. Здатність спілкуватися (першою) рідною мовою, правильно і логічно будувати своє усне й писемне мовлення;

ЗК 7. Здатність до самоосвіти і самовдосконалення, постійного підвищення особистого рівня кваліфікації;

ЗК 8. Здатність у процесі навчання та при самостійній підготовці до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, вміння використовувати інформаційні та комунікаційні технології;

ЗК 9. Здатність визначати і формулювати професійні завдання, приймати обґрунтовані рішення;

ЗК 10. Здатність працювати в команді, виконувати роботу в групі під керівництвом лідера, мати навички, що демонструють здатність до врахування вимог трудової дисципліни і інтересів колективу;

ЗК 12. Здатність здійснювати аналіз й осмислення загальнонаукової та професійно орієнтованої літератури, у тому числі іноземної;

Фахові компетентності

ФК 12. Здатність виховувати в учнів соціально-особистісні якості: цілеспрямованість, організованість, працьовитість, відповідальність, громадянськість, комунікативність.

Програмові результати навчання

ПРН 1. Демонструє концептуальні наукові та практичні знання з фізіології, біомеханіки, морфології, психології, біохімії для розвитку фізичних (рухових) якостей, формування рухових умінь і навичок людей різних вікових груп, володіє засобами інтегрального гармонійного (розумового, духовного і фізичного) розвитку людини.

ПРН 8. Знає біологічні, соціальні, психологічні, духовні чинники, що обумовлюють значущість професії фахівця в галузі фізичного виховання.

ПРН 9. Знає основні закони природничо-наукових дисциплін, на відповідному рівні проводить дослідження, здійснює пошук, обробку та аналіз інформації з різних джерел, вчиться і оволодіває сучасними знаннями, застосовує методи теоретичного та експериментального дослідження в професійній діяльності.

ПРН 10. Спроможний розвивати педагогічну думку, методи педагогічного контролю і контролю якості навчання, актуальні дидактичні технології.

ПРН 15. Володіє прийомами спілкування і вміє використовувати їх при роботі з колективом і кожним індивідумом.

ПРН 17. Здатний до формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти, формувати комунікаційну стратегію з колегами, соціальними партнерами, учнями й вихованцями та їхніми батьками;

ПРН 21. Здатний аналізувати соціально та особистісно-значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на основі сформованих ціннісних орієнтирів і гуманістичних ідеалів, розуміння концепції сталого розвитку людства.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Основні етапи розвитку української культури: від зародження до сьогодення.

Тема 1. Витоки української культури (2 год.)

Передумови формування української культури; культура пізнього палеоліту: загальна характеристика ранньопервісної общини пізнього палеоліту, поселення, предметне середовище, мистецтво; неолітична революція в Україні: побут неолітичного населення України, духовна культура, культура енеолітичного періоду; матеріальна культура землеробів та скотарів: духовна культура та мистецтво, зооморфізм та антропоморфізм первісного мистецтва.

Тема 2. Особливості культури періоду Київської Русі і Галицько-Волинського князівства (2 год.)

Загальна характеристика періоду; розвиток освіти, писемності та літописання на Русі; книжковий обмін та книгозбірні; архітектура та будівництво Київської Русі; декоративне та образотворче мистецтво Київської Русі; монументальне та прикладне мистецтво; іконопис, книжкова мініатюра; побут Київської Русі; наука та філософські уявлення.

Центри становлення культури в Галицько-Волинському князівстві: міста, княжі двори, метрополії; особливості літописання та освітньої діяльності в Галицько-Волинському князівстві; основний репертуар рукописної книги; особливості будівництва в князівстві: храмове, замкове та містобудівництво ГВК; література пізнього середньовіччя: Галицько-Волинський літопис; пісенний та музичний фольклор; церковний спів, побутова пісня та музичні інструменти; образотворче та декоративне мистецтво ГВК; розвиток науки.

Тема 3. Розвиток культурного життя наприкінці 14 – 16 ст. Європейські впливи (2 год.)

Загальна характеристика періоду; роль шляхти та магнатів у розвитку культури; Розвиток освіти на українських землях: православні та католицькі школи; початки книгодрукування: друкарня Ш.Фіюля. Ф. Скорина; друкований трактат Ю. Дрогобича; рукописна книга: літописання; будівництво та архітектура: забудова міст, православні храми та особливості архітектури пізньої готики; філософська та науково-природнична думка в 15 столітті: київський гурток книжників; філософські аспекти перекладної літератури; особливості книжкової мініатюри, скульптури та іконопису; становлення театру: ігри та обряди, скоморохи, літургійне дійство.

Тема 4. Розвиток української культури у 17 – 18 ст (2 год.)

Структура Києво-Могилянської академії; виховні принципи та навчальний процес в академії; міжнародні зв'язки академії з Московською державою, Валахією, Молдовою, Сербією та іншими державами; особливості козацького літописання; особливості архітектури козацької доби: українське бароко; театральне та образотворче мистецтво в Україні; освіта та література; архітектура та образотворче мистецтво; музичне життя в Україні. роль І. Мазепи та П. Могили у становленні культури. Філософ Г.Сковорода. Іоан-Георг Пінзель.

Тема 5. Українське національно-культурне відродження у 19 ст. (2 год.)

Становище української культури та науки в 19 ст.: організація науково-мистецьких товариств; культурно-освітні заклади та їх роль у розвитку культури: реформа освіти: недільні школи, клубні заклади та бібліотеки в Україні, «Просвіти» та їх роль у культурному процесі; розвиток музичного та образотворчого мистецтва; література; архітектура тощо.

Тема 6. Українська культура в умовах радянської влади 1921-1939 (2 год.)

Особливості культурно-мистецького процесу в Україні; радянська українізація та культурна революція; освіта та наука; художня культура Розстріляного Відродження: особливості літературного життя; мистецтво: живопис, скульптура, архітектура, музика, театр та кіно.

Тема 7. Особливості культурного життя на західноукраїнських землях у міжвоєнний період (2 год.)

Розвиток українського шкільництва і боротьба за нього; церква і українська культура; літературний процес – Б.І.Антонич; Львів, Чернівці як головні осередки культури; С.Крушельницька; НТШ і його досягнення.

Тема 8. Українська культура у післявоєнні роки (2 год.)

Стан української культури в період «хрущовської відлиги»; особливості розвитку освіти: вища школа; література, театр та кіно, музика; розвиток архітектури та мистецтва.

Тема 9. Здобутки і проблеми української культури у часи незалежності (2 год.)

Становище української культури у незалежній державі; архітектура та образотворче мистецтво; розвиток музичного та театального мистецтва; становище українського кінематографу, телебачення, радіо тощо. Проблеми мовно-культурні у різних регіонах. Культурні досягнення української діаспори

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Денна форма		Заочна форма	
	усь	У тому числі	усього	у тому числі

	ого	л	п	л а б	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Основні етапи розвитку української культури: від зародження до сьогодення												
Тема 1. Витоки української культури	10	2				8	11	1				10
Тема 2. Особливості культури періоду Київської Русі і Галицько-Волинського князівства	12	2	2			8	11	1	1			9
Тема 3. Розвиток культурного життя наприкінці 14 – 17 ст. Європейські впливи	10	2	2			6	11	1				10
Тема 4. Розвиток української культури у 17 – 18 ст	10	2	2			6	10	1	1			8
Тема 5. Українське національно-культурне відродження у 19 ст	10	2	2			6	9	1				8
Тема 6. Українська культура в умовах радянської влади 1921-1939	10	2	2			6	10	1	1			8
Тема 7. Особливості культурного життя на західноукраїнських землях у міжвоєнний період	10	2	2			6	9					9
Тема 8. Українська культура у післявоєнні роки	10	2	2			6	10		1			9
Тема 9. Здобутки і проблеми української культури у часи незалежності	8	2	2			4	9					9
Усього годин	90	18	16			56	90	6	4			80

5. Тема семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Сільська, міська і церковна культура Київської Русі	2
2.	Європейські впливи на розвиток культури у 15-16 ст.	2
3.	Освіта, література і мистецтво у 17-18 ст.	2
4.	Культура у формуванні модерної української нації у 19 ст.	2
5.	Українська культура на зламі 19 – 20 століть	2
6.	Українізація по радянськи «розстріляне відродження»	2
7.	«Відлига» в українській культурі 50 - 60-х років	2
8.	Політика в сфері культури в незалежній Україні.	2
9.	Кременець у культурній історії України	2
	Всього	18

6. Методи навчання:

читання лекцій із застосуванням технічних засобів навчання, перегляд тематичних фільмів, робота з іншими видами відеоматеріалів та електронними ресурсами.

Методи контролю:

поточне оцінювання, реферат, залік.

ПЕРЕЛІК ОСНОВНИХ ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ:

1. Поняття «культура», основні концептуальні підходи до його тлумачення.
2. Співвідношення понять «культура» і «цивілізація»: спільне та відмінне.
3. Функції культури.
4. Типологія та періодизація культури.
5. Культура первісного суспільства: загальна характеристика.
6. Сутність, причини та наслідки «неолітичної революції».
7. Особливості первісного мистецтва.
8. Культура пізнього палеоліту.
9. Загальна характеристика первісної общини пізнього палеоліту.
10. Поселення, предметне середовище, мистецтво.
11. Неолітична революція в Україні.
12. Побут неолітичного населення України.
13. Духовна культура.
14. Культура енеолітичного періоду.
15. Матеріальна культура землеробів та скотарів.
16. Духовна культура та мистецтво. Зооморфізм та антропоморфізм первісного мистецтва.
17. Вивчення античних пам'яток півдня України
18. Антична колонізація Північного Причорномор'я
19. Античні держави Північного Причорномор'я.
20. Мова, писемність та освіта Північного Причорномор'я.
21. Архітектура, побут, грошова та військова справа.
22. Ніконій, Тіра, Борисфеніда, Ольвія, Херсонес Таврійський
23. Декоративно-ужиткове мистецтво населення античних міст-держав: фольклор, музика, театр.
24. Релігія та культури Північного Причорномор'я.
25. Витоки давньослов'янської культури.
26. Побут, поселення та городища давніх слов'ян.
27. Мова та початки писемності.
28. Прикладне мистецтво та духовна культура давніх слов'ян.
29. Загальна характеристика періоду.
30. Розвиток освіти, писемності та літописання на Русі.
31. Книжковий обмін та книгозбірні.
32. Архітектура та будівництво Київської Русі.
33. Декоративне та образотворче мистецтво Київської Русі.
34. Монументальне та прикладне мистецтво Київської Русі.
35. Іконопис, книжкова мініатюра Київської Русі.
36. Побут Київської Русі.
37. Наука та філософські уявлення Київської Русі.
38. Центри становлення культури в Галицько-Волинському князівстві: міста, княжі двори, метрополії.
39. Особливості літописання та освітньої діяльності в Галицько-Волинському князівстві.
40. Основний репертуар рукописної книги в Галицько-Волинському князівстві.
41. Особливості будівництва в Галицько-Волинському князівстві.
42. Храмове, замкове та містобудівництво Галицько-Волинського князівства.
43. Література пізнього середньовіччя. Галицько-Волинський літопис.

44. Пісенний та музичний фольклор.
45. Церковний спів, побутова пісня та музичні інструменти.
46. Образотворче та декоративне мистецтво Галицько-Волинського князівства.
47. Наука в Галицько-Волинському князівстві.
48. Освіта. Православні та католицькі школи.
49. Початки книгодрукування.
50. Друкарня Ш.Фіоля. Ф. Скорина
51. Друкований трактат Ю. Дрогобича
52. Рукописна книга: літописання.
53. Будівництво та архітектура: забудова міст, православні храми та особливості архітектури пізньої готики.
54. Філософська та науково-природнича думка в 15 столітті.
55. Київський гурток книжників.
56. Філософські аспекти перекладної літератури.
57. Особливості книжкової мініатюри, скульптури та іконопису.
58. Становлення театру: ігри та обряди, скоморохи, літургійне дійство.
59. Вплив реформаційних рухів на культурне життя в Україні.
60. Кальвінізм в Україні.
61. Реформи П.Могили.
62. Основні осередки культури: літературно-перекладацький гурток в Миляновичах та Острозька слов'яно-греко-латинська академія.
63. Заснування та освітньокультурна діяльність братств: Львівське, Київське та Луцьке братства.
64. Протестантські школи та єзуїтські колегіуми.
65. Особливості архітектури та містобудування 16-17 ст.
66. Житлове будівництво. Муровані та дерев'яні церкви.
67. Образотворче та декоративне мистецтво.
68. Монументальне мистецтво. Іконопис.
69. Книжна мініатюра та гравюра.
70. Література: Іван Вишенський та полемічна література.
71. Театр: шкільний. Шкільні декламації, містерія, вертеп.
72. Розвиток філософської та історичної думки.
73. Львівська друкарня І. Федоровича.
74. Видавнича діяльність князя В.-К. Острозького.
75. Друкарня Києво-Печерської лаври.
76. Особливості латинсько-польського видання.
77. Друкарство другої чверті XVII століття.
78. Структура Києво-Могилянської академії.
79. Виховні принципи та навчальний процес в академії.
80. Міжнародні зв'язки академії з Московською державою, Валахією, Молдовою, Сербією та іншими державами.
81. Роль І. Мазепи та П. Могили у становленні культури.
82. Козацтво як історичне явище.
83. Особливості козацького літописання.
84. Особливості архітектури козацької доби: Українське бароко.
85. Театральне та образотворче мистецтво в Україні другої половини 17 ст.
86. Особливості культурно-мистецького процесу в Україні у 18 ст.
87. Освіта та література у 18 столітті.
88. Архітектура та образотворче мистецтво другої половини 18 століття.
89. Музичне життя в Україні.

90. Роль Т.Шевченка у розбудові української культури.
91. Малярська творчість Т. Шевченка.
92. Становище української культури та науки в 19 століття.
93. Організація науково-мистецьких товариств.
94. Культурно-освітні заклади та їх роль у розвитку культури.
95. Реформа освіти: недільні школи, клубні заклади та бібліотеки в Україні.
96. «Просвіти» та їх роль у культурному процесі.
97. Розвиток музичного та образотворчого мистецтва.
98. М. Драгоманов та І. Франко як видатні діячі української культури в другій половині 19 століття.
99. Розвиток та особливості театрального та музичного мистецтва.
100. Архітектура та будівництво.
101. Особливості містобудування.
102. Образотворче мистецтво: С. Васильківський, І. Труш, О. Новаківський, М. Башкірцева, І. Репін, Л. Жемчужников та ін.
103. Скульптура.
104. Розвиток музейної справи.
105. Радянська українізація та культурна революція.
106. Освіта та наука в радянській Україні.
107. Художня культура Розстріляного Відродження.
108. Особливості літературного життя.
109. Мистецтво: живопис, скульптура, архітектура, музика, театр та кіно.
110. Становище української науки в евакуації.
111. Архітектура та образотворче мистецтво
112. Розвиток музичного та театрального мистецтва.
113. Становлення засобів масової інформації.
114. Радіо. Телебачення та преса.
115. Архітектура та образотворче мистецтво
116. Стан української культури в період «хрущовської відлиги».

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота – 90 б											Екзамен	
Змістовий модуль № 1, 2, 3												
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	ІНДЗ	Тест	Всього	70 балів
5	5	5	5	5	5	5	5	5	15	40	100*0.3	

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ НА СЕМІНАРСЬКИХ, ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ

1-2 бали – студент виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу, може поверхово аналізувати події, процеси, явища і робити певні висновки; відповідь його правильна, але недостатньо осмислена; самостійно відтворює більшу частину навчального матеріалу; відповідає за планом, висловлює власну думку щодо теми, вміє застосовувати знання для виконання за зразком; користується додатковими джерелами.

3 бали – знання студента є достатньо ґрунтовними, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, логічно висвітлює події з точки зору смислового взаємозв'язку, вміє аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки та залежності між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями. Студент виявляє вміння рецензувати відповіді інших та опрацювати матеріал самостійно.

4 бали – студент володіє глибокими та міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та протиріччя процесів; робить аргументовані висновки; критично оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; використовує додаткові джерела та матеріали; самостійно визначає окремі цілі власної учбової діяльності; вирішує творчі завдання; відрізняє упереджену інформацію від об'єктивної; здатен сприйняти іншу позицію як альтернативну.

5 балів – студент має системні, дієві знання, виявляє творчі здібності у навчальній діяльності, користується широким арсеналом засобів-доказів своєї думки, вирішує складні проблемні завдання, схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; вміє ставити й розв'язувати проблеми, самостійно здобувати та використовувати інформацію, виявляє власне ставлення до неї; самостійно виконує науково-дослідну роботу; логічно і творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої обдарування та нахили.

Критерії оцінювання ІНДЗ

При розробленні критеріїв оцінки за ІНДЗ береться за основу повнота і правильність виконання завдання, ступінь усвідомлення та розуміння студентом навчального матеріалу проблемного характеру; враховується здатність студента диференціювати, інтегрувати та уніфікувати отримані знання, застосовуючи наукову термінологію; уміння здійснювати самостійний пошук та використання додаткового матеріалу для глибокого, логічного і творчого аналізу вивченого; уміння творчо застосовувати теоретичні знання при виконанні практичних завдань; мовленнєве оформлення відповіді тощо.

1 бал – студент має початковий рівень знань і не виявляє інтерес до навчального матеріалу; механічно відтворює зміст відповідного параграфу підручника/посібника; копіює певне завдання без будь-яких власних висновків та узагальнень;

2 бали – студент виявляє первинний інтерес до навчального матеріалу; має фрагментарні навички в роботі з підручником, але самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі; здатен давати відповіді на прості, стандартні запитання;

3 бали – студент знає близько половини навчального матеріалу і здатний відтворити його відповідно до тексту підручника або пояснень викладача; описує явища, процеси без пояснень їх причин; за допомогою викладача здатен відтворити їх послідовність, але слабо орієнтується в поняттях;

4 бали – студент знає більше половини навчального матеріалу, розуміє основний навчальний матеріал, але відтворює його з помилками та неточностями; здатен з помилками й неточностями дати визначення основних понять; відповіді на додаткові питання непослідовні та нелогічні;

5 балів – студент має стійкі навички роботи з текстом підручника; може самостійно оволодіти більшою частиною навчального матеріалу; формулює поняття, наводить приклади, підтверджує висловлене судження одним-двома аргументами; здатен за необхідності використовувати наочні матеріали;

6 балів – студент виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу; може поверхово аналізувати події, процеси, явища і робити певні висновки; відповідь його правильна, але недостатньо осмислена;

7 балів – студент самостійно відтворює домінуючу частину навчального матеріалу; відповідає за планом, висловлює власну думку щодо теми, вміє застосовувати набуті знання при розв'язуванні психологічних задач; користується додатковими джерелами;

8 балів – студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал; розуміє основоположні теорії та факти, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє застосовувати засвоєний матеріал у стандартних ситуаціях;

9 балів – студент уміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних теоретичних положень; самостійно користується додатковими джерелами; свідомо контролює власні навчальні дії; правильно використовує термінологію; складає таблиці та схеми;

10 балів – знання студента є достатньо повними; він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, логічно описує певні явища з точки зору їх смислового взаємозв'язку; відповідь повна, логічна, обґрунтована, але з деякими фрагментарними неточностями;

11 балів – студент уміє аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки та залежності між явищами та фактами, розглядати виявлені закономірності, робити самостійні висновки; загалом належною мірою контролює власну учбову діяльність;

12 балів – студент володіє глибокими та міцними знаннями, здатен використовувати їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та протиріччя процесів; робить аргументовані висновки; критично оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; використовує додаткові джерела та матеріали;

13 балів – студент самостійно визначає окремі цілі власної учбової діяльності; вирішує творчі завдання; відрізняє упереджену інформацію від об'єктивної; здатен сприйняти іншу позицію як альтернативну щодо власної;

14 балів – студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності, користується широким арсеналом засобів-доказів своєї думки, вирішує складні проблемні завдання, схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ;

15 балів – студент вміє ставити й розв'язувати проблеми, самостійно здобувати та використовувати інформацію, виявляє власне ставлення до неї; самостійно виконує науково-дослідну роботу; логічно і творчо викладає матеріал у будь-якій формі; активно розвиває свої обдарування та нахили; вільно висловлює перспективи у відповідній сфері досліджень.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
67-74	D	задовільно	
60-66	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання за національною шкалою

Оцінка А «5» («відмінно») (90–100): студент виявляє міцні, глибокі та системні знання навчально-програмованого матеріалу; відповідь студента повна, правильна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення навчального матеріалу; демонструє вміння самостійно знаходити та користуватися джерелами інформації, критично оцінювати окремі нові факти, явища, ідеї, встановлювати причинно-наслідкові та міжпредметні зв'язки, робити аргументовані висновки; користується широким арсеналом засобів доказів власної думки, вирішує складні проблемні завдання; виявляє варіативність мислення і раціональність у виборі способів розв'язання практичних завдань; творчо застосовує професійні вміння і навички; вміє пов'язати теорію з практикою; володіє культурою викладу інформації, мова студента грамотна.

Оцінка В «4» («добре») (82–89): студент виявляє міцні, повні, ґрунтовні знання навчально-програмованого матеріалу; демонструє розуміння основоположних теорій і фактів, вміння аналізувати, порівнювати та систематизувати інформацію, встановлювати зв'язок з обраною професією та робити висновки; використовує загальновідомі докази у власній аргументації; вільно застосовує матеріал у стандартних ситуаціях; відповідь студента в цілому правильна, логічна та достатньо обґрунтована, однак при відповіді та виконанні практичних завдань допускає несуттєві помилки; рівень мовленнєвої культури відповідає загальноприйнятим нормам.

Оцінка С «4» («добре») (75–81): студент виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу, проте його знання недостатньо глибокі та осмислені; відповідь на рівні загальних уявлень про предмет; демонструє деяке порушення логічності й послідовності викладу матеріалу; виявляє вміння частково аналізувати навчальний матеріал, порівнювати та робити певні, але неконкретні й неточні висновки; не вміє пов'язати теоретичні положення з практикою; має фрагментарні навички в роботі з джерелами інформації; виявляє невисоку культуру викладу знань.

Оцінка D «3» («задовільно») (67–74): студент фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу; має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення; виявляє елементарні знання фактичного матеріалу; викладає матеріал уривчастими реченнями, при відповіді допускає суттєві помилки, які не здатен виправити після коректування запитань; недостатньо володіє розумовими операціями; відсутні уміння і навички у роботі з джерелами інформації; не вміє логічно мислити та викласти свою думку.

Оцінка E «3» («задовільно») (60–66): має мінімально достатні знання з дисципліни, зі значними помилками; у загальному недостатньо орієнтується у теоретичних ключових поняттях змістового модуля, теми; не досить впевнено, з суттєвими помилками застосовує знання ув практичних ситуаціях.

Оцінка FX «2» (35-59) (з можливістю повторного складання): студент не має мінімально достатніх знань з дисципліни; погано або зовсім не орієнтується у теоретичних ключових поняттях змістового модуля, теми; не виявляє павичок застосування знань у практичних ситуаціях; демонструє; не виявляє творчі уміння застосування знань, навичок у навчально-дослідній та практичній діяльності.

Оцінка F «2» («незадовільно») (0–34) (з обов'язковим повторним курсом): не має мінімально достатніх знань з дисципліни; погано або зовсім не орієнтується у теоретичних ключових поняттях змістового модуля, теми; не виявляє навичок застосування знань у практичних ситуаціях.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ ТА САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

1. В чому полягав зв'язок культури Київської Русі та культури античності?
2. Який був культурний зв'язок Київської Русі з Візантією та іншими сусідніми країнами?

3. Чому вважається, що києворуська культура є якісно новим етапом в розвитку слов'янської культури?
4. Які заслуги перед українською культурою Володимира Великого та Ярослава Мудрого?
5. Дати характеристику основних центрів давньоруської культури.
6. Чому на Русі монастирі стали осередком культурного та духовного життя.
7. Яка роль Києво-Печерської лаври у розвитку культури Київської Русі.
8. Чому християнізація стала рушієм нового культурного процесу.
9. Що таке «Руська правда»?
10. Яка ідея «Слова о полку Ігоревім»?
11. Що таке графіті? Який зв'язок культурної спадщини Київської Русі і сучасності?
12. Звідки йшли впливи на українську культуру в литовсько-польську добу?
13. Як розуміти вислів М.Грушевського про «нашествіє галичан» на Київ?
14. Хто з учених – вихідців з України дістав титул довічного громадянина Болоньї?
15. Вкажіть особливості книжкової пам'ятки «Пересопницьке Євангеліє»?
16. Яка була роль братств у розвитку української культури?
17. Які наслідки для розвитку культури мала Берестейська унія (1596)?
18. Що зробили для розвитку української культури князь Костянтин Острозький і Петро Могила?
19. Хто такий Єлисей Плетенецький?
20. Який внесок в українську культуру Мелетія Смотрицького?
21. Яке значення козацтва в розвитку культурного життя України?
22. Якими були культурні надбання Запорізької Січі?
23. Чим пояснюється високий освітній рівень Запорізької Січі?
24. Як здійснювався культурний зв'язок Запорізької Січі з Києвом?
25. Яка роль гетьмана реєстрового козацтва Петра Конашевича-Сагайдачного в розвитку української культури?
26. Яким чином українська державність впливала на розвиток української культури?
27. Чому Києво-Могилянська академія стала центром освіти і науки?
28. Які заслуги І.Мазепи перед українською культурою?
29. В чому полягає вплив української культури на російську?
30. Хто такий Феофан Прокопович?
31. Де і коли були засновані в Україні колегіуми? Яке було їх завдання?
32. Як довести, що М.Березовський, Д.Бортнянський, А.Ведель українські, а не російські композитори?
33. В чому викривальна сила вірша Г.Сковороди «Всякому городу нрав и права»?
34. Які досягнення суспільних і природничих наук у першій половині ХІХ ст.?
35. Якими були культурні здобутки Галичини?
36. Чому Східна Галичина стала у ХІХ ст. оплотом українства?
37. Яка роль у духовному житті народу Греко-католицької церкви?
38. Що зробили для української культури народовці?
39. Що таке «Руська трійця»?
40. В чому полягало значення Кирило-Мефодіївського братства у культурному і національному розвитку України?
41. Вкажіть особливості діяльності недільних шкіл?
42. Коли і де було засновано першу просвіту?
43. Хто такий М. Драгоманов?

12. Методичне забезпечення

Комплексна програма курсу для студентів академії.

13. Рекомендована література

Основна

1. Білецький П. Українське мистецтво друг. пол. XVII – XVIII ст. – К., 1988.
2. Булашев Г. Український народ у своїх легендах, релігійних поглядах та віруваннях. – К., 1992.
3. Горський В. Нариси з філософської думки Київської Русі. – К., 1994.
4. Грушевський М. Історія української літератури. – К., 1993.
5. Грушевський М. Культурно-національний рух на Україні в XVI – XVII ст. – К., 1916.
6. Енциклопедія українознавства у 10 т. – Париж, Торонто, Нью-Йорк, 1954 та ін.
7. Єфремов С. Історія українського письменства. – К., 1995.
8. Жолтовський П. Монументальний живопис на Україні XVII-XVIII ст. – К., 1988.
9. Жолтовський П.М. Український живопис XVII – XVIII ст. – К., 1973.
10. Жолтовський П.М. Художнє життя на Україні в XVI-XVII ст. – К., 1983.
11. Забужко О. Філософія української ідеї та європейський контекст. – К., 1993.
12. Історія українського мистецтва: У 6 т. – К., 1966-1970.
13. Історія українського образотворчого мистецтва. – К., 1975.
14. Історія української літератури: У 2 т. – К., 1987-1988.
15. Історія світової культури / під ред. Т. Левчук. – К., 1994, 1997, 1999.
16. Історія української культури / за ред. І. Крип'якевича. – Нью-Йорк, 1990.
17. Історія української культури в 5-ти томах. – К., 2010.
18. Історія української літератури ХХ ст.: У 2 кн. / За ред. В.Г. Дончика. – К., 1993-1994.
19. Лозко Г. Українське народознавство. – К., 1994.
20. Мистецтво України в 5 томах. – К.: «Українська енциклопедія ім. М. Бажана», 1991 та ін.
21. «Руська трійця» в історії суспільно-політичного руху і культури України. – К., 1987.
22. Семчишин М. Тисяча років української культури. – К., 1993.
23. Тарасенко Н. Природа, технологія, культура. – К., 1985.
24. Теорія та історія світової та вітчизняної культури. Курс лекцій / під ред. С. Головка. – К., 1992.
25. Українська культура / за ред. Д. Антоновича. – К., 1993.
26. Українська та зарубіжна культура: Навчальний посібник / за ред. Зазюн І., Семашко О. – К., 2000.
27. Українська та зарубіжна культура: Навчальний посібник / за ред. М. Заковича. – К., 2006.
28. Українське бароко та європейський контекст. Архітектура, образотворче мистецтво, театр і музика. – К., 1991.
29. Філософія Відродження на Україні. – К., 1990.
30. Хижняк З. Києво-Могилянська академія. – К., 1988.
31. Чижевський Д. Нариси з історії філософії на Україні. – К., 1992. Шевнюк О. Українська та зарубіжна культура. – К., 2002.
33. Кордон М.В. Історія української культури: навчальний посібник / М. В. Кордон. – Львів: Магнолія 2006, 2011. – 336 с.
34. Культурологія. Українська і зарубіжна культура: навчальний посібник / За ред. М. М. Заковича. - К.: Знання, 2009. - 589 с.
35. Попович М.В. Нарис історії культури України / М. В. Попович. –К.: АртЕк, 1999. - 728 с.
36. Шейко В.М. Історія української культури: навчальний посібник / В.М. Шейко,

В. Я. Білоцерківський. – К.: Знання, 2010. – 271 с.

14. Інформаційні ресурси

1. Наукова періодика України. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
2. Сайт «Історична Волинь». URL:<http://istvolyn.info>